

ม.เกษตร ขั้วเคลื่อน "เศรษฐกิจพอเพียง"
ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล เพื่อแก้ปัญหาความยากจน

รองศาสตราจารย์ ดร.ธานีรัตน์ สานติวัตร รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) ได้กล่าวถึง การจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการ "เศรษฐกิจพอเพียง : ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล" ที่ได้จัดขึ้นตั้งแต่วันที่ 23-27 พฤศจิกายน 2549 ณ สำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมการเกษตร มก. ว่า "เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 25 ปี ก่อนเกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจด้วยซ้ำไป ต่อมาพระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้บ้านเมืองรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ดังนั้น "เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นแนวทางที่จะให้หน่วยงาน องค์กร ประชาชนทุกระดับตั้งแต่ ระดับครอบครัวในชุมชน สังคมและผู้บริหารของทั้งภาครัฐและเอกชนได้นำไปถ่ายทอดโดยการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสาย ซึ่งคุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งความพอเพียงจะประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ

ห่วงที่ 1 ความพอประมาณ นั่นคือ ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ห่วงที่ 2 ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องไปอย่างมีเหตุผล ดูจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำอย่างรอบคอบ

ห่วงที่ 3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยดูจากความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตที่ใกล้และไกล

ส่วน 2 เงื่อนไข คือ ในการตัดสินใจและดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ได้แก่ 1. เงื่อนไขความรู้ ซึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้มาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ 2. เงื่อนไขคุณธรรม จะต้องเสริมสร้างความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และความอดทน และความเพียร โดยใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

สรุปได้ว่า การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท รองอธิการบดีฝ่ายทรัพย์สิน มก. ได้กล่าวเสริมให้เห็นเป็นรูปธรรมถึงตัวอย่าง การพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่กว่า **36** จังหวัดนำร่องเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน โดยได้นำแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ในการพัฒนากลุ่มสหกรณ์ของจังหวัดต่าง ๆ ว่า ได้วางแนวทางการเชื่อมโยง เครือข่ายคุณค่า โดยเริ่มจากองค์กรและชุมชน ในระดับผู้นำมาช่วยกันสร้างสรรค์ให้เกิดเงินทุนซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมสานข่ายงานชุมชนในแนวราบด้วยพัฒนาการและคุณธรรมตามจุดประสงค์ของสหกรณ์นั้น เช่น เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม จังหวัดยโสธร เป็นการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาหาคาข้าวที่ชาวนาได้รับอย่างไม่เป็น ธรรม โดยเริ่มจากการพัฒนาระบบการผลิต “ข้าวคุณธรรม” ที่มีระบบการรับรองมาตรฐานของคณะทำงาน เครือข่ายคุณค่าในกลุ่มชาวนานำร่องในปีการผลิต **2549** และมีภาคีพันธมิตรที่เป็นบริษัทเอกชนมาสานข่าย คุณค่าไปพัฒนาระบบการค้าข้าวคุณธรรมให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งคาดว่าจะในอนาคตจะนำไปสู่การยกระดับราคาข้าว หอมมะลิอินทรีย์ในภาคอีสานได้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการติดตามตรวจสอบทางปัญญาแก่ชาวนาไม่ว่าจะ เป็นเรื่องการพัฒนาเมล็ดพันธุ์ การจดสิทธิบัตร “ข้าวคุณธรรม” และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานข้าว ซึ่ง เครือข่ายคุณค่า “ข้าวคุณธรรม” จะช่วยสานคน สานคุณค่าเพื่อพัฒนาระบบการผลิต การค้าข้าวที่เป็นธรรมใน สังคม นอกจากนี้ยังมี **KU OUTLET CENTER/KU SHOP** ที่ มก. ได้ร่วมสานข่ายในการนำผลิตภัณฑ์ของ หน่วยงานต่าง ๆ เช่น นม-น้ำดื่ม อาหารแปรรูป ของ มก. รวมทั้งผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร และร้านค้าปลีกมารวม เป็นศูนย์กลางจัดจำหน่ายเพื่อให้เป็นที่พึงของผู้บริโภคบนหลักพอเพียงในคุณภาพและราคาที่ยุติธรรม

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงเป็นวงจรเพื่อการพัฒนาชุมชน องค์กรให้มีความ เข้มแข็งตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงที่จะทำให้เกิดความอาทรเกื้อกูลกัน เป็นพลังความร่วมมือในการพัฒนาระบบ เศรษฐกิจฐานรากหรือเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ท่านที่สนใจเข้าร่วมประชุมและชมนิทรรศการ การสาธิตที่จะสะท้อนความคิดและแนวทางปฏิบัติตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องราวใกล้ตัวและใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและการทำงานของคนทั่วไป บนพื้นฐานของทางสายกลางตามหลัก **3 ห่วง 2 เงื่อนไข** เพื่อใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนทุก ระดับชั้น ได้ทดลองงานโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น